

384L0500

N:ot L 277/12

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

20.10.84

NEUVOSTON DIREKTIIVI,

annettu 15 päivänä lokakuuta 1984,

elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia keraamisia tarvikkeita koskevan jäsenvaltioiden
lainsäädännön lähentämisestä

(84/500/ETY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia tarvikkeita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä marraskuun 23 päivänä 1976 annetun neuvoston direktiivin 76/893/ETY⁽¹⁾ ja erityisesti sen 3 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁽²⁾,ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽³⁾,

sekä katsoo, että

direktiivin 76/893/ETY 2 artiklassa säädetään, että tarvikkeista ei saa siirtyä niiden ainesosia elintarvikkeisiin sellaisia määriä, että se saattaisi olla vaaraksi ihmisten terveydelle,

mainitun direktiivin 3 artiklassa säädetään, että neuvosto antaa perustamissopimuksen 100 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen direktiivit tiettyjä tarvikeryhmiä koskevista erityissäännöksistä (erityisdirektiivit),

ihmisten terveyden suojelemiseksi useimmissa jäsenvaltioissa elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvista keraamisista tarvikkeista säädetään pakottavin säännöksin, joilla rajoitetaan lyijyn ja kadmiumin uutettavissa olevia määriä,

säännöksissä on eroja jäsenvaltioiden kesken, mikä muodostaa esteen yhteismarkkinoiden toteuttamiselle ja toiminnalle,

nämä esteet voitaisiin poistaa, jos keraamisten tarvikkeiden kaupanpidosta olisi yhteisön alueella yhtenäiset säännökset; sen vuoksi on tarpeen yhdenmukaistaa tällaisia tarvikkeita koskevat raja-arvot sekä analyysi- ja testausmenetelmät,

direktiivin 76/893/ETY, jonka yleisiä säännöksiä voidaan soveltaa myös tässä tapauksessa, 3 artiklassa tarkoitettu erityisdirektiivi on tarkoituksenmukainen keino tämän tavoitteen toteuttamiseksi,

direktiivissä säädettyjen tiettyjen analyysi- ja tarkastusmenetelmien mukauttaminen tekniikan kehitykseen on täytäntöönpanoa, joka tulisi antaa komission tehtäväksi menettelyn yksinkertaistamiseksi ja nopeuttamiseksi, ja

niitä tapauksia varten, joissa neuvosto siirtää komissiolle toimivallan elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia tarvikkeita koskevien säännösten täytäntöönpanoon, tulisi säätää menettelystä jäsenvaltioiden ja komission

⁽¹⁾ EYVL N:o L 340, 9.12.1976, s. 19⁽²⁾ EYVL N:o C 95, 28.4.1975, s. 41⁽³⁾ EYVL N:o C 263, 17.11.1975, s. 66

välisen tiiviin yhteistyön toteuttamiseksi neuvoston päätöksellä 13 päivänä marraskuuta 1969 perustetussa pysyvässä elintarvikekomiteassa,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

1. Tämä direktiivi on direktiivin 76/893/ETY 3 artiklassa tarkoitettu erityisdirektiivi.
2. Tämä direktiivi koskee lyijyn ja kadmiumin mahdollista siirtymistä keraamisista tarvikkeista, jotka sellaisenaan ovat tarkoitettuja joutuviksi elintarvikkeen kanssa kosketukseen taikka jotka ovat elintarvikkeen kanssa kosketuksessa ja ovat siihen tarkoitukseen tarkoitettuja.
3. ”Keraamisilla tarvikkeilla” tarkoitetaan tarvikkeita, jotka on valmistettu tavallisesti korkean savi- tai silikaatipitoisuuden omaavien epäorgaanisten aineiden seoksesta, johon on saatettu lisätä pieniä määriä orgaanisia aineita. Kyseiset tarvikkeet on ensin muotoiltu, ja näin saatu muotoon tehty pysyväksi polttamalla. Tarvikkeet voivat olla lasitettuja, emaloituja tai koristeltuja.

2 artikla

1. Keraamisista tarvikkeista siirtyvän lyijyn ja kadmiumin määrät eivät saa olla jäljempänä vahvistettuja raja-arvoja suurempia.
2. Keraamisista tarvikkeista siirtyvän lyijyn ja kadmiumin määrät on määriteltävä kokeella, jonka suorittamisolosuhteet on eritelty liitteessä I ja käyttäen liitteessä II kuvattua analyysimenetelmää.
3. Jos keraaminen tarvike on astia, johon kuuluu keraaminen kansi, lyijyn tai kadmiumin raja-arvona, jota ei saa ylittää (mg/dm² tai mg/l), käytetään itse astiaan sovellettavaa raja-arvoa.

Astia ja kannen sisäpinta on tutkittava kumpikin erikseen samoissa koeolosuhteissa.

Näin saadun kahden lyijy- tai kadmiummuutteen pitoisuuksien summaa on verrattava, mikä kulloinkin on tarkoituksenmukaista, joko astian pinta-alaan tai tilavuuteen.

4. Keraaminen tarvike on tämän direktiivin vaatimusten mukainen, jos liitteiden I ja II mukaisesti suoritetussa kokeessa uutetut lyijyn tai kadmiumin määrät eivät ole seuraavia raja-arvoja suurempia:

Pb

Cd

— 1 ryhmä:

Tarvikkeet, joita ei voi täyttää nesteellä, sekä tarvikkeet, jotka voidaan täyttää nesteellä, mutta joiden sisäsyvyys, mitattuna alhaisimmasta kohdasta yläreunan kautta kulkevaan tasoon on enintään 25 mm: 0,8 mg/dm² 0,07 mg/dm².

— 2 ryhmä:

Kaikki muut tarvikkeet, jotka voidaan täyttää nesteellä: 4,0 mg/l 0,3 mg/l.

— 3 ryhmä:

Keittämiseen tarkoitettuja tarvikkeita; pakkaus- ja syilytysastiat, joiden tilavuus on suurempi kuin kolme litraa: 1,5 mg/l 0,1 mg/l.

5. Jos kuitenkin keraamisissa tarvikkeissa ei edellä mainittuja määriä ylitetä enempää kuin 50 prosentilla, tarvike on katsottava tämän direktiivin vaatimusten mukaiseksi, jos vähintään kolme muuta saman muodon, mitat, koristelun sekä lasituksen omaavaa tarviketta tutkitaan liitteissä I ja II säädettyissä olosuhteissa ja jos kyseisistä tarvikkeista uutetut lyijyn tai kadmiumin keskimääräiset määrät eivät ylitä annettuja rajoja, eikä niistä yksikään yksittäinen tarvike ylitä kyseisiä rajoja enempää kuin 50 prosentilla.

3 artikla

Liitteitä muutetaan tieteellisen ja teknisen tietämyksen lisääntymisen perusteella direktiivin 76/893/ETY 10 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen, lukuun ottamatta liitteessä I olevaa 1 ja 2 jaksoa.

4 artikla

1. Kolmen vuoden kuluessa tämän direktiivin tiedoksi antamisesta⁽¹⁾ neuvosto määrittelee perustamissopimuksen 100 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen:

- a) rajoitukset, joita sovelletaan suun kanssa kosketukseen joutuviin keraamisen tarvikkeen osiin;
- b) tarkastusmenetelmät a alakohdassa säädettyjen rajoitusten noudattamisen valvomiseksi.

2. Saman ajan kuluessa komissio tarkastelee toksikologisen ja teknologisen aineiston pohjalta uudelleen 2 artiklassa vahvistettuja raja-arvoja tavoitteenaan niiden alentaminen ja liitteessä I kuvatun koemenetelmän valaistusolosuhteita, sekä tekee tarvittaessa neuvostolle ehdotukset tämän direktiivin muuttamiseksi⁽¹⁾. Tämä direktiivi on annettu jäsenvaltioille tiedoksi 17 päivänä lokakuuta 1984.

⁽¹⁾ Tämä direktiivi on annettu jäsenvaltioille tiedoksi 17 päivänä lokakuuta 1984.

5 artikla

1. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa muutettava kansallista lainsäädäntöään tämän direktiivin noudattamisen edellyttämällä tavalla siten, että:

- kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin tiedoksi antamisesta sallitaan tämän direktiivin säännösten mukaisten keraamisten tarvikkeiden pitäminen kaupan,
- viiden vuoden kuluttua tämän direktiivin tiedoksi antamisesta kielletään sellaisten keraamisten tarvikkeiden, jotka eivät ole tämän direktiivin säännösten mukaisia, saattaminen markkinoille.

Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

2. Jäsenvaltiot voivat, tämän kuitenkaan rajoittamatta 1 artiklan soveltamista, kieltää sellaisten keraamisten tarvikkeiden valmistuksen, jotka eivät ole tämän direktiivin mukaisia.

6 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 15 päivänä lokakuuta 1984.

Neuvoston puolesta

J. BRUTON

Puheenjohtaja

LIITE I

PERUSSÄÄNNÖKSET LYIJYN JA KADMIUMIN SIIRTYMISEN MÄÄRITTÄMISEKSI

1. Koelios ("simulanti")

4-%:nen (v/v) etikkahapon vesiliuos, juuri valmistettu.

2. Koeolosuhteet

2.1 Koe suoritetaan 22 ± 2 °C:n lämpötilassa, ja se kestää $24 \pm 0,5$ tuntia.

2.2 Määritettäessä lyijyn siirtymistä näyte suojataan tarkoituksenmukaisella tavalla, ja se pidetään kokeen ajan laboratorion tavanomaisissa valaistusolosuhteissa.

Määritettäessä kadmiumin tai lyijyn ja kadmiumin siirtymistä näyte peitetään siten, että kokeen kohteena oleva pinta on täydellisessä pimeydessä.

3. Täyttäminen nesteellä

3.1 Näytteet, jotka voidaan täyttää nesteellä

Tarvike täytetään 4-%:sella (v/v) etikkahappoliuoksella enintään tasolle, joka on 1 mm ylijuoksukohdasta; etäisyys mitataan näytteen yläreunasta.

Näytteet, joissa on vaakasuora tai lievästi viettävä reuna, täytetään siten, että nestepinnan ja ylijuoksukohdan välinen etäisyys ei ole enempää kuin 6 mm mitattuna pitkin viettävää reunaa.

3.2 Näytteet, joita ei voi täyttää nesteellä

Näytteen pinta, joka ei ole tarkoitettu joutumaan kosketukseen elintarvikkeen kanssa, peitetään ensin sopivalla suojaavalla kerroksella 4-%:sen (v/v) etikkahappoliuoksen vaikutuksen estämiseksi. Tämän jälkeen näyte upotetaan astiaan, jossa on tunnettu määrä etikkahappoliuosta, siten että elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvaksi tarkoitettu pinta on täysin koeliuoksen peittämä.

4. Pinta-alan määrittäminen

Edellä 1 ryhmään kuuluvien tarvikkeiden pinta-ala on yhtä suuri kuin sen kuperan tai koveran nestepinnan pinta-ala, jonka vapaa nestepinta muodostaa noudatettaessa 3 kohdassa säädetyjä täyttövaatimuksia.

LIITE II

ANALYYSIMENETELMÄT LYIJYN JA KADMIMUMIN SIIRTYMISEN MÄÄRITTÄMISEKSI

1. Tarkoitus ja soveltamisala

Menetelmällä voidaan määrittää lyijyn tai kadmiumin spesifinen migraatio.

2. Periaate

Lyijyn tai kadmiumin spesifinen migraatio määritetään käyttäen atomiabsorptiospektrofotometriaa.

3. Reagenssit

- Kaikkien reagenssien tulee olla analyysilaatua, jollei toisin ole ilmoitettu.
- Viitattaessa veteen tämä tarkoittaa aina tislattua tai muuta, vastaavaa laatua olevaa vettä.

3.1 4-%:nen (v/v) etikkahapon vesiliuos

Lisätään 40 ml jäätikkää veteen ja täytetään 1 000 ml:aan saakka.

3.2 Perusliokset

Valmistetaan perusliuos, joka sisältää lyijyä 1 000 mg/litra, sekä perusliuos, joka sisältää kadmiumia vähintään 500 mg/litra 4-%:sta etikkahappoliuosta (3.1.).

4. Laitteet

4.1 Atomiabsorptiospektrofotometri

Laitteen detektorajan tulee olla vähintään:

- lyijylle 0,1 mg/litra;
- kadmiumille 0,01 mg/litra.

Detektoraja määritellään sinä alkuaineen pitoisuutena 4-%:sessa etikkahappoliuoksessa, jonka antama signaali on kaksinkertainen verrattuna laitteen taustakohinaan.

5. Menettely

5.1 Näytteen esikäsittely

Näytteen tulee olla puhdas sekä rasvaton, eikä siinä saa olla muita kokeeseen todennäköisesti vaikuttavia aineita.

Näyte pestään noin 40 °C:isella liuoksella, joka sisältää kotitaloudessa käytettävää astianpesuainetta. Näyte huuhdotaan ensin johtovedellä ja tämän jälkeen tislattulla tai muulla vastaavaa laatua olevalla vedellä. Näyte valutetaan ja kuivataan välttämättä tahroja. Testattavaa pintaa ei saa käsitellä puhdistuksen jälkeen.

5.2 Lyijyn ja/tai kadmiumin määrittäminen

- Esikäsitelty näyte testataan siten kuin liitteessä I säädetään.
- Ennen kuin koeliuos otetaan lyijy- tai kadmiummääritykseen, tulee näytteen sisällys homogenisoida tarkoituksenmukaisella tavalla välttämättä kaikin tavoin liuoksen häviämistä ja testattavan pinnan hiertymistä.
- Jokaisen määrityssarjan yhteydessä suoritetaan reagenssinollakoe.
- Lyijyn tai kadmiumin määrittäminen suoritetaan asianmukaisissa olosuhteissa atomiabsorptiospektrofotometrian avulla.